

Zbiór Orzeczeń

WYROK SĄDU (szósta izba)

z dnia 4 lutego 2014 r. *

Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa — Środki ograniczające przyjęte wobec Syrii —
Zamrożenie funduszy — Dostosowanie żądań — Termin — Oczywisty błąd w ocenie —
Obowiązek uzasadnienia — Prawo do skutecznej ochrony sądowej — Prawo do obrony

W sprawach połączonych T-174/12 i T-80/13

Syrian Lebanese Commercial Bank SAL, z siedzibą w Bejrucie (Liban), reprezentowany przez
adwokatów P. Vanderveerena, L. Defalque oraz T. Bontincka,

strona skarżąca,

przeciwko

Radzie Unii Europejskiej, reprezentowanej przez G. Étienne'a oraz S. Cook, działających
w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

mających za przedmiot skargę o stwierdzenie częściowej nieważności, po pierwsze, rozporządzenia wykonawczego Rady (UE) nr 55/2012 z dnia 23 stycznia 2012 r. w sprawie wykonania art. [32] ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 36/2012 dotyczącego środków ograniczających w związku z sytuacją w Syrii (Dz.U. L 19, s. 6), po drugie, decyzji wykonawczej Rady 2012/37/WPZiB z dnia 23 stycznia 2012 r. dotyczącej wykonania decyzji 2011/782/WPZiB w sprawie środków ograniczających wobec Syrii (Dz.U. L 19, s. 33), po trzecie, decyzji Rady 2012/739/WPZiB z dnia 29 listopada 2012 r. dotyczącej środków ograniczających skierowanych przeciwko Syrii i uchylającej decyzję 2011/782 (Dz.U. L 330, s. 21), po czwarte, rozporządzenia wykonawczego Rady (UE) nr 1117/2012 z dnia 29 listopada 2012 r. dotyczącego wykonania art. 32 ust. 1 rozporządzenia nr 36/2012 (Dz.U. L 330, s. 9), po piąte, „pism-decyzji” Rady z dnia 24 stycznia 2012 r. i 30 listopada 2012 r. powiadamiających skarżącego o środkach ograniczających, którymi został objęty, po szóste, decyzji Rady 2013/109/WPZiB z dnia 28 lutego 2013 r. zmieniającej decyzję 2012/739 (Dz.U. L 58, s. 8), po siódme, rozporządzenia wykonawczego Rady (UE) nr 363/2013 z dnia 22 kwietnia 2013 r. w sprawie wykonania rozporządzenia nr 36/2012 (Dz.U. L 111, s. 1), po ósme, decyzji Rady 2013/255/WPZiB z dnia 31 maja 2013 r. dotyczącej środków ograniczających skierowanych przeciwko Syrii (Dz.U. L 147, s. 14), w zakresie, w jakim akty te dotyczą sytuacji skarżącego,

SĄD (szósta izba),

w składzie: H. Kanninen, prezes, G. Berardis (sprawozdawca) i C. Wetter, sędziowie,

sekretarz: C. Kristensen, administrator,

* Język postępowania: francuski.

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 12 września 2013 r.,
wydaje następujący

Wyrok

Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu

- 1 Skarżący, Syrian Lebanese Commercial Bank SAL, jest bankiem libańskim, którego kapitał w 84,2% należy do Commercial Bank of Syria (zwanego dalej „CBS”), stanowiącego własność państwa sryjskiego.
- 2 W dniu 9 maja 2011 r. Rada Unii Europejskiej przyjęła na podstawie art. 29 TUE decyzję 2011/273/WPZiB w sprawie środków ograniczających wobec Syrii (Dz.U. L 121, s. 11). Artykuł 4 ust. 1 tej decyzji stanowi, że zamrożone zostają wszystkie środki finansowe i zasoby gospodarcze należące do osób odpowiedzialnych za brutalne represje wobec ludności cywilnej w Syrii oraz do osób fizycznych lub prawnych i podmiotów z nimi powiązanych, będące w ich posiadaniu, dyspozycji lub pod ich kontrolą. Szczegółowe zasady tego zamrożenia określone są w innych ustępach tego samego artykułu. Zgodnie z art. 5 ust. 1 decyzji 2011/273 Rada sporządza wykaz tych osób.
- 3 Podobnie Rada przyjęła na podstawie art. 215 ust. 2 TFUE i decyzji 2011/273 rozporządzenie (UE) nr 442/2011 z dnia 9 maja 2011 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Syrii (Dz.U. L 121, s. 1). Artykuł 4 ust. 1 tego rozporządzenia przewiduje zamrożenie wszystkich środków finansowych i zasobów gospodarczych należących do osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów wymienionych w załączniku II, będących w ich posiadaniu, dyspozycji lub pod ich kontrolą.
- 4 Decyzją Rady 2011/684/WPZiB z dnia 13 października 2011 r. zmieniającą decyzję 2011/273 (Dz.U. L 269, s. 33) CBS został umieszczony w załączniku II do decyzji 2011/273 z następującym uzasadnieniem:

„Bank państwowy udzielający wsparcia finansowego reżimowi”.
- 5 Decyzją Rady 2011/782/WPZiB z dnia 1 grudnia 2011 r. w sprawie środków ograniczających wobec Syrii i uchylenia decyzji 2011/273 (Dz.U. L 319, s. 56) środki ograniczające dotyczące CBS zostały utrzymane, a bank ten został wymieniony w załączniku II do decyzji 2011/782.
- 6 Decyzją wykonawczą Rady 2012/37/WPZiB z dnia 23 stycznia 2012 r. dotyczącą wykonania decyzji 2011/782 (Dz.U. L 19, s. 33) nazwa skarżącego została dodana do załącznika I do decyzji 2011/782 z następującym uzasadnieniem:

„[Jednostka zależna CBS, umieszczonego w wykazie]. Uczestniczy w finansowaniu reżimu [...]”.
- 7 Rozporządzeniem Rady (UE) nr 1011/2011 z dnia 13 października 2011 r. zmieniającym rozporządzenie nr 442/2011 (Dz.U. L 269, s. 18) CBS został dodany do załącznika IIa do rozporządzenia nr 442/2011 z takim samym uzasadnieniem jak w decyzji 2011/684.
- 8 Rozporządzeniem Rady (UE) nr 36/2012 z dnia 18 stycznia 2012 r. w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Syrii oraz uchylającego rozporządzenie nr 442/2011 (Dz.U. L 16, s. 1) środki ograniczające dotyczące CBS zostały utrzymane, a jego nazwa została wymieniona w załączniku II do rozporządzenia nr 36/2012.

- 9 Rozporządzeniem wykonawczym Rady (UE) nr 55/2012 z dnia 23 stycznia 2012 r. w sprawie wykonania art. [32] ust. 1 rozporządzenia nr 36/2012 (Dz.U. L 19, s. 6) nazwa skarżącego została dodana do załącznika II do rozporządzenia nr 36/2012 z takim samym uzasadnieniem jak w decyzji wykonawczej 2012/37.
- 10 W dniu 24 stycznia 2012 r. Rada przesłała skarżącemu pismo (zwane dalej „pismem-decyzją z dnia 24 stycznia 2012 r.”) o następującej treści:

„Niniejszym informujemy, że Rada [...] zdecydowała o umieszczeniu Państwa spółki w wykazie osób i podmiotów ujętym w załączniku I do decyzji [2011/782], wykonywanej decyzją wykonawczą [2012/37], i w załączniku II do rozporządzenia [nr 36/2012], wykonywanego rozporządzeniem wykonawczym [nr 55/2012]. Względy uzasadniające umieszczenie Państwa w tym wykazie zostały wymienione w odpowiednich pozycjach tych załączników.

W załączeniu znajdziecie Państwo kopię decyzji wykonawczej i rozporządzenia wykonawczego dotyczących umieszczenia Państwa spółki w wyżej wymienionym wykazie [...]”.
- 11 Skarżący potwierdził odbiór tego pisma w dniu 8 lutego 2012 r.
- 12 W dniu 24 stycznia 2012 r. Rada opublikowała także w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ogłoszenie skierowane do osób i podmiotów, do których mają zastosowanie środki ograniczające przewidziane w decyzji 2011/782, wykonywanej decyzją wykonawczą 2012/37, i w rozporządzeniu nr 36/2012, wykonywanym rozporządzeniem wykonawczym nr 55/2012 (Dz.U. C 19, s. 5).
- 13 Zgodnie z omawianym ogłoszeniem zainteresowane osoby i podmioty mogą złożyć do Rady wnioski, wraz z dokumentami uzupełniającymi, o ponowne rozpatrzenie decyzji o wpisaniu ich do wykazów załączonych do aktów wymienionych w pkt 12 powyżej.
- 14 Pismem z dnia 15 lutego 2012 r. skarżący zwrócił się do Rady z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie decyzji, w którym, po pierwsze, zakwestionował, jakoby współuczestniczył w finansowaniu reżimu syryjskiego, a po drugie, wniósł o udostępnienie mu dotyczących go dowodów, którymi dysponowała Rada, oraz o przesłuchanie. Wobec braku odpowiedzi Rady w dniu 4 kwietnia 2012 r. skarżący ponownie przedłożył ten wniosek.
- 15 Pismem z dnia 3 lipca 2012 r. Rada, po pierwsze, przekazała skarżącemu wyciąg z pisma sekretariatu generalnego Rady do przedstawicielstw państw członkowskich, do którego załączono dokument stanowiący podstawę umieszczenia skarżącego w wykazach osób objętych środkami ograniczającymi wobec Syrii (zwane dalej „dokumentami przekazanymi w dniu 3 lipca 2012 r.”), a po drugie, odmówiła skarżącemu formalnego przesłuchania, ponieważ należało uznać za wystarczającą możliwość przedstawienia uwag na piśmie.
- 16 Pismem z dnia 7 listopada 2012 r. skarżący wniósł o ponowne rozpatrzenie jego sprawy.
- 17 Decyzją Rady 2012/739/WPZiB z dnia 29 listopada 2012 r. dotyczącą środków ograniczających skierowanych przeciwko Syrii i uchylającą decyzję 2011/782 (Dz.U. L 330, s. 21) środki ograniczające stosowane w odniesieniu do skarżącego i do CBS zostały utrzymane, a obydwie spółki zostały wymienione, odpowiednio, w załącznikach I.B i II do decyzji 2012/739.
- 18 Zgodnie z art. 31 decyzji 2012/739 stosowało się ją do dnia 1 marca 2013 r.
- 19 Rozporządzeniem wykonawczym Rady (UE) nr 1117/2012 z dnia 29 listopada 2012 r. dotyczącym wykonania art. 32 ust. 1 rozporządzenia nr 36/2012 (Dz.U. L 330, s. 9) nazwiska i nazwy innych osób zostały dodane do załącznika II rozporządzenia nr 36/2012, natomiast nazwisko jednej osoby zostało usunięte z załącznika.

20 W dniu 30 listopada 2012 r. Rada przesłała przedstawicielom skarżącego pismo o następującej treści:

„Niniejszym informujemy Państwa, że Rada [...] zdecydowała, że Państwa klient będzie nadal umieszczony w wykazie osób i podmiotów ujętym w załącznikach I i II do decyzji [2012/739] oraz w załącznikach II i IIa do rozporządzenia [nr 36/2012], wykonywanego rozporządzeniem wykonawczym [nr 1117/2012]. Względy uzasadniające umieszczenie Państwa klienta w tym wykazie zostały wymienione w odpowiednich pozycjach tych załączników.

W załączeniu znajdziecie Państwo kopię decyzji Rady w sprawie umieszczenia Państwa klienta w wyżej wymienionym wykazie.

[...]

Na koniec zwracamy Państwu uwagę na możliwość zaskarżenia decyzji Rady przed [Sądem]”.

21 Skarżący potwierdził odbiór tego pisma w dniu 3 grudnia 2012 r.

22 W dniu 30 listopada 2012 r. Rada opublikowała także w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ogłoszenie skierowane do osób i podmiotów, wobec których mają zastosowanie środki ograniczające przewidziane w decyzji 2012/739 i w rozporządzeniu nr 36/2012, wykonywanym rozporządzeniem wykonawczym nr 1117/2012 (Dz.U. C 370, s. 6), którego treść odpowiada w istocie treści ogłoszenia, o którym mowa w pkt 12 i 13 powyżej.

23 Pismem z dnia 14 grudnia 2012 r. skierowanym do Rady skarżący zakwestionował pozostawienie jego nazwy w wykazie osób objętych środkami ograniczającymi skierowanymi przeciwko Syrii, które wynikało z aktów wymienionych w punktach 17 i 19 powyżej, i wniósł o udostępnienie dotyczących go dowodów, którymi dysponowała Rada, i o przesłuchanie.

24 Pismem z dnia 28 stycznia 2013 r. Rada odpowiedziała na wniosek skarżącego z dnia 7 listopada 2012 r., odrzucając jego argumenty dotyczące jego rzekomej niezależności od CBS i potwierdzając istnienie powiązania między skarżącym a finansowaniem reżimu syryjskiego.

25 Pismem z dnia 6 marca 2013 r. Rada odpowiedziała na wniosek skarżącego z dnia 14 grudnia 2012 r. Przy tej okazji poinformowała skarżącego, po pierwsze, że pozostawienie jego nazwy w wykazach osób objętych środkami ograniczającymi skierowanymi przeciwko Syrii opierało się na dokumentach, których kopię już otrzymał, a po drugie, że nie istnieje żaden obowiązek wezwania skarżącego na przesłuchanie.

Przebieg postępowania i żądania stron

26 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 17 kwietnia 2012 r. skarżący wniósł skargę zarejestrowaną pod sygnaturą T-174/12, w której zażądał w szczególności stwierdzenia nieważności rozporządzenia wykonawczego nr 55/2012 i decyzji wykonawczej 2012/37 w zakresie, w jakim akty te go dotyczą.

27 Procedura pisemna została zamknięta w dniu 20 listopada 2012 r.

28 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 13 lutego 2013 r. skarżący wniósł drugą skargę, która została zarejestrowana pod sygnaturą T-80/13 i w której zażądał w szczególności stwierdzenia nieważności decyzji 2012/739 i rozporządzenia wykonawczego nr 1117/2012 w zakresie, w jakim akty te go dotyczą.

- 29 Do skargi w sprawie T-80/13 załączono wniosek o rozpoznanie sprawy w trybie przyspieszonym na podstawie art. 76a regulaminu postępowania przed Sądem (zwany dalej „wnioskiem o rozpoznanie sprawy w trybie przyspieszonym”).
- 30 W dniu 18 lutego 2013 r. Rada w odpowiedzi na żądania skarżącego złożyła w sekretariacie Sądu, jako nowy wniosek dowodowy w sprawie T-174/12, pismo opatrzone datą 2 października 2012 r., które prezes Banku Libanu skierował do niej w odniesieniu do środków przyjętych przez ten bank wobec skarżącego (zwane dalej „pismem prezesa”).
- 31 Postanowieniem prezesa szóstej izby Sądu z dnia 22 lutego 2013 r. pismo prezesa zostało załączone do akt sprawy T-174/12 i wyznaczono termin, aby skarżący mógł przedstawić swoje uwagi w tym zakresie.
- 32 Skarżący nie złożył w wyznaczonym terminie w sekretariacie Sądu swoich uwag w sprawie pisma prezesa.
- 33 W dniu 7 marca 2013 r. Rada przedłożyła swoje uwagi w przedmiocie wniosku o rozpoznanie sprawy w trybie przyspieszonym, w których wniosła o oddalenie tego wniosku.
- 34 Postanowieniem z dnia 13 marca 2013 r. Sąd (szósta izba) oddalił wniosek o rozpoznanie sprawy w trybie przyspieszonym.
- 35 Ze względu na to, że Sąd na podstawie art. 47 § 1 regulaminu postępowania postanowił, że druga wymiana pism procesowych nie jest konieczna, procedura pisemna w sprawie T-80/13 została zamknięta w dniu 18 czerwca 2013 r. po złożeniu odpowiedzi na skargę.
- 36 W rzeczonyj odpowiedzi na skargę Rada wyraziła wątpliwości w odniesieniu do dopuszczalności skargi w zakresie, w jakim dotyczy ona rozporządzenia wykonawczego nr 1117/2012.
- 37 Pismem procesowym złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 14 maja 2013 r. skarżący przedłożył wniosek o zezwolenie na dostosowanie jego żądań w sprawie T-80/13 w ten sposób, aby jego żądanie stwierdzenia nieważności objęło swoim zakresem także decyzję Rady 2013/109/WPZiB z dnia 28 lutego 2013 r. zmieniającą decyzję 2012/739 (Dz.U. L 58, s. 8) w zakresie, w jakim przedłuża ona stosowanie decyzji 2012/739 do dnia 1 czerwca 2013 r. (zwany dalej „pierwszym wnioskiem o zezwolenie na dostosowanie żądań”).
- 38 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 18 czerwca 2013 r. Rada poinformowała o braku uwag w sprawie pierwszego wniosku o zezwolenie na dostosowanie żądań.
- 39 Pismem procesowym złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 5 lipca 2013 r. skarżący ponownie złożył wniosek o zezwolenie na dostosowanie jego żądań w sprawie T-80/13 w ten sposób, aby jego żądanie stwierdzenia nieważności objęło swoim zakresem także rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) nr 363/2013 z dnia 22 kwietnia 2013 r. w sprawie wykonania rozporządzenia nr 36/2012 (Dz.U. L 111, s. 1) oraz decyzję Rady 2013/255/WPZiB z dnia 31 maja 2013 r. dotyczącą środków ograniczających skierowanych przeciwko Syrii (Dz.U. L 147, s. 14) w zakresie, w jakim akty te – do których załączono wykazy zawierające nazwę skarżącego – mają wpływ na jego sytuację (zwany dalej „drugim wnioskiem o zezwolenie na dostosowanie żądań”).
- 40 Na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy Sąd postanowił otworzyć procedurę ustną w sprawach T-174/12 i T-80/13.
- 41 Postanowieniem prezesa szóstej izby Sądu z dnia 15 lipca 2013 r., na wniosek Rady i po wysłuchaniu skarżącego, zgodnie z art. 50 regulaminu postępowania sprawy T-174/12 i T-80/13 zostały połączone do łącznego rozpoznania w procedurze ustnej i do celów wydania wyroku.

- 42 W piśmie procesowym złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 30 lipca 2013 r. Rada podniosła, że drugi wniosek o zezwolenie na dostosowanie żądań, w części dotyczącej rozporządzenia wykonawczego nr 363/2013, powinien zostać uznany za złożony po terminie i w konsekwencji za niedopuszczalny.
- 43 Pismem procesowym złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 22 sierpnia 2013 r. skarżący przedstawił swoje uwagi w odniesieniu do zarzutu niedopuszczalności podniesionego przez Radę wobec drugiego wniosku o zezwolenie na dostosowanie żądań. Postanowieniem prezesa szóstej izby Sądu z dnia 5 września 2013 r. uwagi te zostały załączone do akt sprawy.
- 44 Na rozprawie w dniu 12 września 2013 r. wysłuchano wystąpień stron i ich odpowiedzi na ustne pytania Sądu.
- 45 W sprawie T-174/12 skarżący wnosi do Sądu o:
- stwierdzenie nieważności art. 1 rozporządzenia wykonawczego nr 55/2012 i pkt 27 załącznika do tego rozporządzenia w zakresie, w jakim nazwa skarżącego została dodana do załącznika II do rozporządzenia nr 36/2012;
 - stwierdzenie nieważności art. 1 decyzji wykonawczej 2012/37 i pkt 27 załącznika do tej decyzji w zakresie, w jakim nazwa skarżącego została dodana do załącznika II do decyzji 2011/273;
 - w razie potrzeby – stwierdzenie nieważności „pisma-decyzji Rady z dnia 24 stycznia 2012 r.”;
 - obciążenie Rady kosztami postępowania.
- 46 W sprawie T-80/13 skarżący, uwzględnivszy treść pierwszego i drugiego wniosku o zezwolenie na dostosowanie żądań, wnosi do Sądu o:
- stwierdzenie nieważności art. 25 decyzji 2012/739 i załącznika I.B do tej decyzji w zakresie, w jakim w pkt 34 tego załącznika umieszczono nazwę skarżącego;
 - stwierdzenie nieważności art. 1 rozporządzenia wykonawczego nr 1117/2012 w zakresie, w jakim skutkuje on pozostawieniem nazwy skarżącego w załączniku II do rozporządzenia nr 36/2012 na podstawie art. 1 rozporządzenia wykonawczego nr 55/2012 oraz pkt 27 załącznika do tego ostatniego rozporządzenia;
 - w razie potrzeby – stwierdzenie nieważności „pisma-decyzji Rady z dnia 30 listopada 2012 r.”;
 - stwierdzenia nieważności decyzji 2013/109 w zakresie, w jakim stanowi ona, że decyzję 2012/739 stosuje się do dnia 1 czerwca 2013 r.;
 - stwierdzenie nieważności rozporządzenia wykonawczego nr 363/2013 i decyzji 2013/255 w zakresie, w jakim akty te go dotyczą;
 - obciążenie Rady kosztami postępowania.
- 47 W obydwu sprawach Rada wnosi do Sądu o:
- oddalenie skarg;
 - obciążenie skarżącego kosztami postępowania.

- 48 W toku rozprawy w odpowiedzi na pytania Sądu, po pierwsze, skarżący przyznał, że popełnił błąd pisarski, formułując drugie ze swych żądań w sprawie T-174/12, ponieważ błędnie wskazał w tym żądaniu decyzję 2011/273 zamiast decyzji 2011/782, po drugie, odstąpił od tegoż żądania z powodu uchylenia decyzji 2011/782, po trzecie, Rada wyjaśniła, że odstępuje od podawania w wątpliwość (zobacz pkt 36 powyżej) dopuszczalności drugiego z żądań skarżącego w sprawie T-80/13, w szczególności ze względu na fakt, że skarżący został poinformowany o treści rozporządzenia wykonawczego nr 1117/2012.
- 49 Owe oświadczenia stron zostały odnotowane w protokole rozprawy.

Co do prawa

W przedmiocie dopuszczalności

W przedmiocie pierwszego wniosku o zezwolenie na dostosowanie żądań

- 50 W swoim pierwszym wniosku o zezwolenie na dostosowanie żądań skarżący wnosi o rozszerzenie zakresu swojej skargi o stwierdzenie nieważności w celu objęcia nią także decyzji 2013/109, w której przedłużono stosowanie decyzji 2012/739 z dnia 1 marca 2013 r. do dnia 1 czerwca 2013 r.
- 51 W tym względzie należy przypomnieć, że kiedy zaskarżony pierwotnie akt zostaje w toku postępowania zastąpiony innym aktem mającym ten sam przedmiot, ten późniejszy akt należy uważać za nową okoliczność pozwalającą skarżącemu na dostosowanie żądań i zarzutów. Nie można w istocie przyjąć, że instytucja lub organ Unii w celu ustosunkowania się do zarzutów zawartych w skardze skierowanej przeciwko jednemu z wydanych przez nie aktów mogłyby dostosować ten akt lub zastąpić go innym aktem i powołać się w toku postępowania na tę zmianę lub zastąpienie w celu pozbawienia drugiej strony możliwości rozszerzenia jej pierwotnych żądań i zarzutów na późniejszy akt lub przedstawienia dodatkowych żądań i zarzutów skierowanych przeciwko temu aktowi (wyrok Trybunału z dnia 3 marca 1982 r. w sprawie 14/81 Alpha Steel przeciwko Komisji, Rec. s. 749, pkt 8; wyrok Sądu z dnia 28 maja 2013 r. w sprawie T-200/11 Al Matri przeciwko Radzie, niepublikowany w Zbiorze, pkt 80).
- 52 Zresztą, aby wniosek o zezwolenie na dostosowanie żądań był dopuszczalny, powinien on zostać przedłożony w dwumiesięcznym terminie do wniesienia skargi określonym w art. 263 akapit szósty TFUE, przedłużonym o dziesięciodniowy termin uwzględniający odległość przewidziany w art. 102 § 2 regulaminu postępowania. W istocie ów termin do wniesienia skargi jest bezwzględnie wiążący i powinien być stosowany przez sąd Unii w sposób pozwalający na zapewnienie pewności prawa oraz równości podmiotów wobec prawa (wyrok Trybunału z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie C-229/05 P PKK i KNK przeciwko Radzie, Zb.Orz. s. I-439, pkt 101). To sąd powinien ustalić, w danym wypadku z urzędu, czy termin ten został zachowany (postanowienie Sądu z dnia 11 stycznia 2012 r. w sprawie T-301/11 Ben Ali przeciwko Radzie, niepublikowane w Zbiorze, pkt 16).
- 53 W niniejszym przypadku decyzją 2013/109 w szczególności zastąpiono brzmienie art. 31 decyzji 2012/739 w celu ustalenia, że stosuje się ją do dnia 1 czerwca 2013 r., a nie tylko do dnia 1 marca 2013 r., jak pierwotnie określono. Chociaż decyzja 2013/109 nie zastąpiła decyzji 2012/739, to należy stwierdzić, że doszło do jej „dostosowania” w rozumieniu orzecznictwa wymienionego w pkt 51 powyżej w celu zmiany jej zakresu stosowania *ratione temporis*. Takie dostosowanie aktu będącego przedmiotem sporu stanowi powód dostosowania żądań przedstawionych przez skarżącego (zob. podobnie ww. w pkt 51 wyrok w sprawie Al Matri przeciwko Radzie, pkt 81).
- 54 W tych warunkach należy uznać za dopuszczalne żądania skarżącego skierowane przeciwko decyzji 2013/109, które przedłożył on w sekretariacie Sądu w dniu 14 maja 2013 r., czyli w terminie do wniesienia skargi o stwierdzenie nieważności. W istocie o owej decyzji, która została przyjęta w dniu

28 lutego 2013 r. i opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* w dniu 1 marca 2013 r., skarżący nie został powiadomiony do dnia wniesienia wniosku o zezwolenie na dostosowanie żądań ani indywidualnie, ani w drodze opublikowania ogłoszenia.

W przedmiocie drugiego wniosku o zezwolenie na dostosowanie żądań

- 55 W drugim wniosku o zezwolenie na dostosowanie żądań skarżący wnosi o rozszerzenie zakresu skargi o stwierdzenie nieważności w celu objęcia nią także rozporządzenia wykonawczego nr 363/2013 i decyzji 2013/255.
- 56 Rada nie wnosi zastrzeżeń w odniesieniu do części drugiego wniosku o zezwolenie na dostosowanie żądań dotyczącej decyzji 2013/55, natomiast podnosi niedopuszczalność części tego wniosku dotyczącej rozporządzenia wykonawczego nr 363/2013, ponieważ jest ona złożona po terminie. W tym względzie Rada przypomina, że w dniu 23 kwietnia 2013 r. opublikowała ona w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* nie tylko rzeczony rozporządzenie wykonawcze, lecz także informację skierowaną do osób i podmiotów, do których mają zastosowanie środki ograniczające przewidziane w decyzji 2012/739 wykonywanej decyzją wykonawczą Rady 2013/185/WPZiB oraz w rozporządzeniu nr 36/2012 wykonywanym rozporządzeniem wykonawczym nr 363/2013 (Dz.U. C 115, s. 5, zwaną dalej „ogłoszeniem z dnia 23 kwietnia 2013 r.”). Powołując się na wyrok Trybunału z dnia 23 kwietnia 2013 r. w sprawach połączonych od C-478/11 P do C-482/11 P Gbagbo i in. przeciwko Radzie, Rada podnosi, że termin na dostosowanie żądań przez skarżącego poprzez objęcie nimi także tego rozporządzenia wykonawczego rozpoczął bieg z chwilą opublikowania ogłoszenia z dnia 23 kwietnia 2013 r. i upłynął w dniu 3 lipca 2013 r. Według Rady w niniejszym przypadku nie stosuje się art. 102 § 1 regulaminu postępowania, zgodnie z którym jeżeli termin do zaskarżenia aktu wydanego przez instytucję biegnie od dnia opublikowania tego aktu, to termin ten jest liczony, począwszy od upływu czternastego dnia następującego po dniu opublikowania tego aktu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
- 57 Skarżący nie zgadza się z zarzutem niedopuszczalności podniesionym przez Radę.
- 58 W pierwszej kolejności zgodnie z orzecznictwem przytoczonym w pkt 51 powyżej należy uznać za dopuszczalny drugi wniosek o zezwolenie na dostosowanie żądań w zakresie, w jakim dotyczy on decyzji 2013/255. W istocie decyzja ta, na mocy której skarżący nadal jest objęty środkami ograniczającymi skierowanymi przeciwko Syrii, została przyjęta w dniu 31 maja 2013 r. i opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* w dniu 1 czerwca 2013 r. A zatem drugi wniosek o zezwolenie na dostosowanie żądań złożony w sekretariacie Sądu w dniu 5 lipca 2013 r. został wniesiony w terminie do wniesienia skargi dotyczącym omawianej decyzji.
- 59 W drugiej kolejności w odniesieniu do zarzutu niedopuszczalności podniesionego przez Radę wobec żądania stwierdzenia nieważności rozporządzenia wykonawczego nr 363/2013 zawartego w drugim wniosku o zezwolenie na dostosowanie żądań należy zauważyć, że z pkt 61 i 62 ww. w pkt 56 wyroku w sprawach połączonych Gbagbo i in. przeciwko Radzie wynika, że zgodnie z przepisami, które stosowano w sprawie leżącej u podstaw wspomnianego wyroku, w wypadku gdy niemożliwe jest indywidualne powiadomienie zainteresowanego o treści aktu, w którym przyjęto lub utrzymano w mocy środki ograniczające go dotyczące, opublikowanie ogłoszenia skutkuje rozpoczęciem biegu terminu do wniesienia skargi skierowanej przeciwko temu aktowi.
- 60 W odniesieniu do stosowania tych zasad w niniejszym przypadku, po pierwsze, należy przypomnieć, że rozporządzenie nr 36/2012 w art. 32 ust. 2 zawiera przepis odpowiadający w swej istocie przepisowi interpretowanemu przez Trybunał w ww. w pkt 56 wyroku w sprawach połączonych Gbagbo i in. przeciwko Radzie, z którego wynika, że Rada przekazuje zainteresowanym swoją decyzję o objęciu ich środkami ograniczającymi albo bezpośrednio, gdy ich adres jest znany, albo w drodze opublikowania ogłoszenia.

- 61 Po drugie, należy zauważyć, podobnie jak uczynił to skarżący, że Rada nie wyjaśniła, z jakiego powodu nie miała możliwości indywidualnego powiadomienia skarżącego o swojej decyzji o przyjęciu rozporządzenia wykonawczego nr 363/2013, chociaż z pewnością jego adres był jej znany, ponieważ uprzednio powiadamiała skarżącego o innych aktach oraz posiadała informacje o adresie przedstawicieli skarżącego w niniejszych zawisłych sprawach.
- 62 Po trzecie i w każdym razie, należy zauważyć, że w pkt 64 ww. w pkt 56 wyroku w sprawach połączonych Gbagbo i in. przeciwko Radzie Trybunał mógł ograniczyć się do stwierdzenia, że w dniu wniesienia skargi w pierwszej instancji termin do wystąpienia z żądaniem stwierdzenia nieważności aktów zaskarżonych skargą już upłynął, bez konieczności orzekania w przedmiocie stosowania art. 102 § 1 regulaminu postępowania, określającego dodatkowy czternastodniowy termin do celów obliczenia terminu do wniesienia skargi. W istocie rzeczona skarga była wniesiona po terminie w każdym przypadku.
- 63 Natomiast w niniejszych sprawach kwestia, czy art. 102 § 1 regulaminu postępowania powinien być interpretowany w ten sposób, że stosuje się go, w wypadku gdy zainteresowany został powiadomiony o przyjęciu aktu przewidującego środki ograniczające w drodze opublikowania ogłoszenia, jest kluczowa w celu ustalenia, czy drugi wniosek o zezwolenie na dostosowanie żądań został złożony przed upływem terminu do wniesienia skargi na rozporządzenie wykonawcze nr 363/2013, liczonego, począwszy od dnia publikacji ogłoszenia z dnia 23 kwietnia 2013 r. W istocie rzeczony wniosek, złożony w dniu 5 lipca 2013 r., nie zostałby przedłożony po terminie, jeżeli na podstawie art. 102 § 1 regulaminu postępowania koniec terminu do wniesienia skargi przypadałby w dniu 17 lipca 2013 r., a nie w dniu 3 lipca 2013 r., jak twierdzi Rada.
- 64 W tym względzie należy zauważyć, że w wypadku gdy Rada, nie mając możliwości powiadomienia indywidualnego, zastępuje je publikacją ogłoszenia, ogłoszenie to pozostaje aktem, z którego treścią zainteresowani mogą się zapoznać, tylko czytając *Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej*. Celem czternastodniowego terminu określonego w art. 102 § 1 regulaminu postępowania jest zagwarantowanie zainteresowanym osobom dostatecznie długiego czasu do celów wniesienia skargi skierowanej przeciwko aktom opublikowanym i w konsekwencji poszanowania ich prawa do skutecznej ochrony sądowej, ustanowionego obecnie w art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.
- 65 Z uwagi na to, że regulamin postępowania w art. 102 § 1 przewiduje dodatkowy czternastodniowy termin do wniesienia skargi skierowanej przeciwko aktom opublikowanym w Dzienniku Urzędowym, należy stwierdzić, że przepis ten powinien także być stosowany analogicznie, w wypadku gdy zdarzeniem, które powoduje rozpoczęcie biegu terminu do wniesienia skargi, jest ogłoszenie dotyczące rzeczonych aktów, które również publikowane jest w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. W istocie te same względy, które uzasadniały przyznanie dodatkowego czternastodniowego terminu dotyczącego aktów opublikowanych, należy wziąć pod rozwagę w odniesieniu do opublikowanych ogłoszeń, w przeciwieństwie do powiadomień indywidualnych.
- 66 Ponadto jeśliby uznać, że rzeczony artykuł regulaminu postępowania nie znajduje zastosowania w okolicznościach niniejszego przypadku, podmioty prawne znalazłyby się w sytuacji mniej korzystnej niż ta, która powstałaby w wypadku braku obowiązku powiadomienia indywidualnego. W istocie w tym ostatnim wypadku zwykła publikacja aktów przewidujących środki ograniczające wystarczyłaby do wywołania skutku w postaci rozpoczęcia biegu terminu do wniesienia skargi, który to termin obejmowałby także dodatkowe czternaście dni wskazane w art. 102 § 1 regulaminu postępowania.
- 67 W tym względzie należy także zauważyć, że Trybunał w pkt 58 ww. w pkt 56 wyroku w sprawach połączonych Gbagbo i in. przeciwko Radzie podkreślił fakt, że obowiązek indywidualnego powiadomienia ma na celu wyższy poziom ochrony podmiotów prawnych. W konsekwencji nie można powoływać się na rzeczony wyrok w celu poddania ich traktowaniu mniej korzystnemu niż to, które wynika z samej publikacji aktów przewidujących w odniesieniu do nich środki ograniczające.

68 W świetle powyższych rozważań należy oddalić zarzut niedopuszczalności podniesiony przez Radę i stwierdzić zatem, że drugi wniosek o zezwolenie na dostosowanie żądań jest dopuszczalny w całości, w tym w zakresie, w jakim dotyczy rozporządzenia wykonawczego nr 363/2013.

Co do istoty

69 Na poparcie swojej skargi w sprawie T-174/12 skarżący podnosi w istocie cztery zarzuty, oparte, odpowiednio, na:

- oczywistym błędzie w ocenie w odniesieniu do udziału skarżącego w finansowaniu reżimu syryjskiego;
- naruszeniu prawa do obrony, prawa do rzetelnego procesu i do skutecznej ochrony sądowej;
- braku dostatecznego i ścisłego uzasadnienia;
- braków dotyczących przyjęcia w szczególności rozporządzenia nr 36/2012 i rozporządzenia wykonawczego nr 55/2012.

70 Na poparcie swojej skargi w sprawie T-80/13 skarżący powołuje się w istocie na trzy pierwsze zarzuty wymienione w pkt 69 powyżej oraz na zarzut oparty na niedostatecznym rozpatrzeniu okoliczności niniejszego przypadku.

71 Z uwagi na oczywistą symetrię obydwu skarg należy pogrupować zarzuty dotyczące tych samych kwestii zawarte w skargach z każdej z dwóch połączonych spraw i rozpatrzyć te zarzuty łącznie.

W przedmiocie zarzutów opartych na braku ścisłego i dostatecznego uzasadnienia

72 Skarżący podnosi, że podejmując decyzję o wpisaniu i pozostawieniu go w wykazie osób objętych środkami ograniczającymi skierowanymi przeciwko Syrii, Rada naruszyła obowiązek uzasadnienia, który na niej ciąży. O ile skarżący nie kwestionuje, że Rada wystarczająco wyjaśniła powody, dla których należało przyjąć środki ograniczające dotyczące Syrii, o tyle podkreśla on, że konkretne uzasadnienie, które go dotyczy, jest sformułowane za pomocą określeń niejasnych i ogranicza się do stwierdzenia faktu, że skarżący jest jednostką zależną CBS, bez precyzyjnego określenia, z jakich powodów ta okoliczność pozwalałaby uznać, iż skarżący współuczestniczy w finansowaniu reżimu syryjskiego. Zachodzi w tym wypadku niedające się zaakceptować domniemanie przy uwzględnieniu quasi-karnego charakteru omawianych środków oraz wyroku Trybunału z dnia 13 marca 2012 r. w sprawie C-376/10 P Tay Za przeciwko Radzie. Ponadto domniemanie to jest stosowane bez wzięcia pod rozwagę podnoszonego braku jakiegokolwiek stosunku zależności skarżącego wobec CBS.

73 Następnie według skarżącego Rada nie zadośćuczyniła brakowi uzasadnienia wpisu jego nazwy do wykazów osób objętych omawianymi środkami ograniczającymi poprzez przekazanie dokumentów w dniu 3 lipca 2012 r. (zob. pkt 15 powyżej) w odpowiedzi na przedłożony przez skarżącego wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, tym bardziej że skarżący w międzyczasie przekazał Radzie serię dowodów potwierdzających jego niezależność od CBS.

74 Rada odpiera argumenty skarżącego.

75 W pierwszej kolejności należy przypomnieć, że obowiązek uzasadnienia niekorzystnego aktu, określony w art. 296 akapit drugi TFUE, ma na celu, po pierwsze, zapewnienie zainteresowanemu dostatecznej wskazówki pozwalającej na ustalenie, czy akt jest zasadny lub czy ewentualnie jest dotknięty wadą pozwalającą na kwestionowanie jego ważności przed sądem Unii, i po drugie, zapewnienie sądowi Unii możliwości kontroli zgodności z prawem tego aktu. Ustanowiony w ten sposób obowiązek uzasadnienia

stanowi istotną zasadę prawa Unii, od której odstępstwo możliwe jest wyłącznie z nadrzędnych względów. A zatem uzasadnienie powinno co do zasady zostać przekazane zainteresowanemu równocześnie z niekorzystnym dla niego aktem, a brak tego uzasadnienia nie może być sanowany faktem, że zainteresowany zapozna się z uzasadnieniem aktu w toku postępowania przed sądem Unii (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 15 listopada 2012 r. w sprawie C-417/11 P Rada przeciwko Bambie, pkt 49; wyrok Sądu z dnia 14 października 2009 r. w sprawie T-390/08 Bank Melli Iran przeciwko Radzie, Zb.Orz. s. II-3967, zwany dalej „wyrokiem Sądu w sprawie Bank Melli”, pkt 80).

- 76 Tak więc, o ile względy nadrzędne dotyczące bezpieczeństwa Unii lub jej państw członkowskich lub utrzymywania przez nie stosunków międzynarodowych nie sprzeciwiają się powiadomianiu zainteresowanych o niektórych okolicznościach, Rada zobowiązana jest podać do wiadomości osoby lub podmiotu objętego środkami ograniczającymi szczególne i konkretne powody, które uzasadniają jej zdaniem przyjęcie tych środków ograniczających. Rada powinna więc wymienić okoliczności faktyczne i prawne, od których zależy prawne uzasadnienie danych środków, oraz względy, jakie doprowadziły do ich przyjęcia (zob. podobnie ww. w pkt 75 wyrok Sądu w sprawie Bank Melli, pkt 81).
- 77 Ponadto uzasadnienie powinno być dostosowane do charakteru danego aktu i do kontekstu, w którym akt ten został przyjęty. Wymóg uzasadnienia należy oceniać w odniesieniu do okoliczności konkretnego przypadku, w szczególności treści aktu, charakteru powołanych argumentów, a także interesu, jaki w uzyskaniu informacji mogą mieć adresaci aktu lub inne osoby, których dotyczy on bezpośrednio i indywidualnie. Nie wymaga się, by uzasadnienie określało wszystkie istotne okoliczności faktyczne i prawne, ponieważ ocena, czy uzasadnienie jest wystarczające, winna nie tylko opierać się na jego brzmieniu, ale także uwzględniać okoliczności jego wydania, jak również całość przepisów prawa regulujących daną dziedzinę. W szczególności niekorzystny akt jest wystarczająco uzasadniony, jeżeli został przyjęty w okolicznościach znanych zainteresowanemu, co pozwala mu na zrozumienie zakresu przyjętego względem niego środka (ww. w pkt 75 wyrok w sprawie Rada przeciwko Bambie, pkt 53, 54; ww. w pkt 75 wyrok Sądu w sprawie Bank Melli, pkt 82).
- 78 W niniejszym przypadku uzasadnienie przedstawiane przez Radę od chwili umieszczenia skarżącego w wykazie środków ograniczających skierowanych przeciwko Syrii było w istocie zawsze następujące:
„[Jednostka zależna CBS, umieszczonego w wykazie]. Uczestniczy w finansowaniu reżimu [...]”.
- 79 Dokumenty przekazane w dniu 3 lipca 2012 r. zasadniczo zawierają uzasadnienie cytowane w pkt 78 powyżej, dodając uściślenie, że skarżący „umożliwia [CBS] wdrażanie strategii mających na celu obejście sankcji europejskich”.
- 80 Jeśli chodzi o uściślenie zawarte w tej dodatkowej informacji, należy zauważyć w pierwszej kolejności, że chodzi o informację, która została przekazana skarżącemu dopiero po wniesieniu skargi w sprawie T-174/12, a w drugiej kolejności, że brak jakiegokolwiek wskazówki dotyczącej konkretnych szczególnych sposobów umożliwiania CBS przez skarżącego „ob[chodzenia] sankcji europejskich”.
- 81 W tych okolicznościach należy uznać, że jedynym skutecznie przedstawionym przez Radę uzasadnieniem w celu podania podstawy umieszczenia i pozostawienia skarżącego w wykazach osób, do których mają zastosowanie środki ograniczające skierowane przeciwko Syrii, jest uzasadnienie cytowane w pkt 78 powyżej.
- 82 W tym względzie należy zauważyć, że zapoznanie się z treścią pierwszego zdania uzasadnienia aktów, na mocy których umieszczono i pozostawiono skarżącego w wykazie osób objętych środkami ograniczającymi skierowanymi przeciwko Syrii, było wystarczające, aby skarżący mógł zrozumieć, że został objęty omawianymi środkami ograniczającymi z powodu jego statusu jednostki zależnej CBS.

- 83 Dowodem tego jest fakt, że skarżący w piśmie, którym wniósł skargę w sprawie T-174/12, kwestionował właściwość przyjętego przez Radę kryterium udziału w kapitale zakładowym i przedłożył materiały mające na celu wykazanie jego podnoszonej niezależności od CBS.
- 84 O ile prawdą jest, że jak twierdzi skarżący, drugie zdanie omawianego uzasadnienia nie określa dokładnie, który podmiot – CBS czy też skarżący – współuczestniczy w finansowaniu reżimu syryjskiego, o tyle należy podnieść, że te dwie hipotezy nie wykluczają się wzajemnie. W rzeczywistości zdanie to oznacza, że skarżący jako jednostka zależna banku, który finansuje reżim syryjski, także uczestniczy, przynajmniej w sposób pośredni, w tym finansowaniu.
- 85 W każdym razie przy założeniu, że drugie zdanie uzasadnienia przedstawionego przez Radę z powodu braku precyzji nie odpowiada wymogom art. 296 akapit drugi TFUE, mając na uwadze sposób interpretacji tego przepisu w orzecznictwie, okoliczność ta nie wpływa w żaden sposób na skuteczność omawianego zarzutu. W istocie pierwsze zdanie rzeczonego uzasadnienia – w którym wyjaśniono, że skarżący jest jednostką zależną CBS – samo w sobie wystarcza, aby uznać, że Rada wywiązała się z obowiązku wyjaśnienia przyczyny, dla której skarżący został umieszczony i pozostawiony w wykazach osób objętych środkami ograniczającymi skierowanymi przeciwko Syrii.
- 86 W tym względzie należy przypomnieć, że obowiązek uzasadnienia aktu stanowi istotny wymóg formalny, który powinien zostać odróżniony od kwestii zasadności uzasadnienia, dotyczącej materialnej zgodności z prawem spornego aktu. W istocie uzasadnienie aktu polega na formalnym przedstawieniu podstaw, na których opiera się dany akt. W przypadku gdy owe podstawy są dotknięte błędami, błędy te stanowią wadę naruszającą materialną legalność rzeczonego aktu, ale nie jego uzasadnienie, które może być wystarczające, nawet jeśli przedstawia niewłaściwe podstawy (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 10 lipca 2008 r. w sprawie C-413/06 P Bertelsmann i Sony Corporation of America przeciwko Impali, Zb.Orz. s. I-4951, pkt 181; ww. w pkt 75 wyrok w sprawie Rada przeciwko Bambie, pkt 60).
- 87 W świetle powyższych rozważań należy oddalić zarzuty oparte na naruszeniu obowiązku uzasadnienia, a zasadność uzasadnienia przedstawionego przez Radę względem skarżącego poddać ocenie, rozpatrując zarzuty oparte na podnoszonym oczywistym błędzie w ocenie popełnionym przez tę instytucję w odniesieniu do udziału skarżącego w finansowaniu reżimu syryjskiego.
- W przedmiocie zarzutów opartych na oczywistym błędzie w ocenie w odniesieniu do udziału skarżącego w finansowaniu reżimu syryjskiego
- 88 Skarżący podnosi, że Rada dopuściła się oczywistego błędu w ocenie, stwierdzając, że skarżący uczestniczył w finansowaniu reżimu syryjskiego, bez przedstawienia dowodów na poparcie swoich twierdzeń w tej kwestii. W tym względzie skarżący uściśla, że Rada nie może opierać się na zwykłych twierdzeniach lub wyłącznie na powiązaniu kapitałowym między skarżącym a CBS, ale że jest zobowiązana przedstawić dowody.
- 89 Według skarżącego błąd w ocenie popełniony przez Radę jest tym bardziej oczywisty, że analiza przedstawionych przez skarżącego dokumentów wskazuje, iż skarżący nie może finansować reżimu syryjskiego.
- 90 A zatem, po pierwsze, statut skarżącego (zwany dalej „statutem SLCB”), który powierza kierowanie spółką wyłącznie zarządowi, dowodzi według skarżącego jego całkowitej niezależności od CBS, który nie wydaje żadnych dyrektyw ani wytycznych dotyczących swojej jednostki zależnej.

- 91 W tym względzie skarżący podkreśla, że jego zarząd w dniu 24 lutego 2012 r. przyjął decyzję o nieutrzymywaniu żadnych relacji z osobami prawnymi umieszczonymi w wykazach osób fizycznych i prawnych objętych środkami ograniczającymi skierowanymi przeciwko Syrii przyjętymi przez Unię Europejską i przez Stany Zjednoczone Ameryki ani z osobami z nimi powiązanymi.
- 92 Po drugie, skarżący podnosi, że od 2005 r. nie udziela CBS pożyczek i że w każdym razie do wszystkich transakcji, których dokonuje, stosuje się libańskie przepisy bankowe oraz że są one weryfikowane przez Bank Libanu, który nawet mianował stałego kontrolera nadzorującego skarżącego.
- 93 Ponadto skarżący wskazuje, że niezależni audytorzy potwierdzili, iż skarżący nie wykonuje podejrzanych operacji bankowych.
- 94 Rada kwestionuje argumenty skarżącego.
- 95 Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 19 ust. 1 decyzji 2011/782, z art. 25 ust. 1 decyzji 2012/739 i z art. 28 ust. 1 decyzji 2013/255:
- „Zamrożone zostają wszystkie środki finansowe i zasoby gospodarcze należące do lub będące w posiadaniu, dyspozycji lub pod kontrolą wymienionych w załącznikach I i II osób odpowiedzialnych za brutalne represje wobec ludności cywilnej w Syrii, osób i podmiotów czerpiących korzyści z reżimu lub wspierających go oraz osób i podmiotów z nimi powiązanych”.
- 96 Artykuł 15 ust. 1 rozporządzenia nr 36/2012 odsyła do przepisu powołanego w pkt 95 powyżej w celu określenia wykazu osób objętych środkami ograniczającymi przewidzianymi w tym rozporządzeniu.
- 97 W niniejszym przypadku należy stwierdzić, że skarżący jest objęty środkami ograniczającymi skierowanymi przeciwko Syrii ze względu na fakt, iż jest jednostką zależną CBS i jako taka jednostka ma możliwość uczestniczenia w finansowaniu reżimu syryjskiego.
- 98 A zatem wydaje się, że Rada uważa, iż skarżący należy do grupy osób „powiązanych” z osobami wspierającymi reżim syryjski w rozumieniu przepisu wskazanego w pkt 95 powyżej, w tym wypadku z CBS.
- 99 Należy zgodzić się z tym stanowiskiem Rady.
- 100 W istocie okoliczność, niekwestionowana, że po pierwsze, kapitał skarżącego w 84,2% należy do CBS, a po drugie, CBS, należący do państwa syryjskiego, wspiera reżim tego kraju, w sposób oczywisty stanowi powiązanie z osobami wspierającymi wspomniany reżim w rozumieniu rzeczzonego przepisu.
- 101 W tym względzie należy zauważyć, że kiedy zamrożone zostają fundusze podmiotu uznanego za wspierający reżim syryjski, takiego jak CBS, istnieje niebagatelne ryzyko wywierania przez ów podmiot nacisku na podmioty, które pozostają w jego posiadaniu lub pod jego kontrolą, w celu obejścia skutków zastosowanych wobec niego środków. W konsekwencji zamrożenie funduszy tych podmiotów, do którego Rada jest zobowiązana zgodnie z przepisem wskazanym w pkt 95 powyżej i z odesłaniem do tego przepisu zawartym w art. 15 ust. 1 rozporządzenia nr 36/2012, jest konieczne i właściwe w celu zapewnienia skuteczności przyjętych środków i zagwarantowania, że nie dojdzie do ich obejścia (zob. podobnie i analogicznie wyrok Trybunału z dnia 13 marca 2012 r. w sprawie C-380/09 P Melli Bank przeciwko Radzie, zwany dalej „wyrokiem Trybunału w sprawie Melli Bank”, pkt 39, 58).
- 102 Z orzecznictwa wynika, że w wypadku gdy kapitał zakładowy osoby prawnej znajduje się w 100% w posiadaniu innej osoby, w odniesieniu do której nie ulega wątpliwości, iż powinna zostać objęta środkami ograniczającymi, rzeczona osoba prawna także powinna zostać objęta tymi środkami na podstawie samego tylko powiązania kapitałowego, pod warunkiem że akty, na podstawie których przyjęto omawiane środki ograniczające, przewidują stosowanie tych środków ograniczających do osób

prawnych znajdujących się w posiadaniu osób już objętych środkami ograniczającymi lub kontrolowanymi przez te osoby (zob. podobnie i analogicznie ww. w pkt 101 wyrok Trybunału w sprawie Melli Bank, pkt 79; wyrok Sądu z dnia 20 lutego 2013 r. w sprawie T-492/10 Melli Bank przeciwko Radzie, zwany dalej „wyrokiem Sądu w sprawie Melli Bank”, pkt 56).

- 103 Wniosku tego nie podaje w wątpliwość ww. w pkt 72 wyrok Tay Za przeciwko Radzie, powołany przez skarżącego. W istocie, o ile Trybunał uznał w pkt 66 rzeczonego wyroku, że środki ograniczające nie mogą być stosowane do osób fizycznych tylko ze względu na powiązania rodzinne tych osób z osobami związanymi z przywódcami państwa trzeciego, przeciwko któremu przyjęto owe środki ograniczające, o tyle żaden element treści tego wyroku nie może być interpretowany w ten sposób, iż zostało unieważnione kryterium powiązania kapitałowego ustanowione w ww. w pkt 101 wyroku Trybunału w sprawie Melli Bank.
- 104 W niniejszym przypadku prawdziwe jest oczywiście stwierdzenie, że CBS jest w posiadaniu 84,2% kapitału zakładowego skarżącego, ale nie 100%, jak miało to miejsce w sprawach wymienionych w pkt 102 powyżej.
- 105 Prawdą jest także, jak wskazał skarżący podczas rozprawy, że w wyroku Sądu z dnia 6 września 2013 r. w sprawie T-493/10 Persia International Bank przeciwko Radzie, pkt 119, uznano, iż posiadanie 60% kapitału Persia International Banku plc przez Bank Mellat, który był już objęty środkami ograniczającymi, nie uzasadnia samo w sobie zastosowania i utrzymywania środków ograniczających także w odniesieniu do Persia International Banku.
- 106 Należy jednak przypomnieć, że w ww. w pkt 105 wyroku w sprawie Persia International Bank przeciwko Radzie Sąd stwierdził, iż o ile Bank Mellat dysponuje większością głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy Persia International Banku, o tyle porozumienie między akcjonariuszami Persia International Banku uniemożliwia Bankowi Mellat mianowanie większości członków zarządu Persia International Banku sprawujących funkcje wykonawcze. W konsekwencji Sąd mógł stwierdzić, że ryzyko opisane w pkt 101 powyżej nie istniało (zob. podobnie ww. w pkt 105 wyrok Persia International Bank przeciwko Radzie, pkt 106–113).
- 107 W niniejszym przypadku należy stwierdzić, że w odróżnieniu od sytuacji leżącej u podstaw ww. w pkt 105 wyroku w sprawie Persia International Bank przeciwko Radzie skarżący nie przedstawił żadnego dowodu pozwalającego uznać, że duża większość głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy, którą dysponuje CBS, nie wystarcza, aby umożliwić CBS mianowanie większości członków zarządu.
- 108 W tym względzie, po pierwsze, należy zauważyć, że posiadanie kapitału zakładowego w wysokości 84,2% pozwala CBS kontrolować walne zgromadzenie akcjonariuszy skarżącego.
- 109 W istocie należy stwierdzić, że zgodnie z art. 54 statutu SLCB w ramach walnego zgromadzenia każdy akcjonariusz posiada liczbę głosów równą liczbie posiadanych akcji. Z wnoszącym 84,2% udziałem w kapitale zakładowym skarżącego CBS dysponuje więc liczbą akcji wystarczającą do osiągnięcia kworum i większości wymaganej na trzech rodzajach walnego zgromadzenia, czyli konstytutywnym, zwykłym i nadzwyczajnym, jak wynika to z art. 57, 58, 63, 64, 69 i 70 statutu SLCB.
- 110 Po drugie, jeśli chodzi o kompetencje walnego zgromadzenia, wystarczy zauważyć, że zwykłe walne zgromadzenie podejmuje uchwałę w sprawie wypłaty dywidendy zgodnie z art. 65 lit. c) statutu SLCB. Zatem fakt, że skarżący od 2005 r. nie wypłacał dywidendy na rzecz CBS, nie stanowi przeszkody dla CBS, dysponującego znaczną większością głosów na rzezonym walnym zgromadzeniu, aby zdecydować o wypłacie dywidendy w sposób odmienny w przyszłości, tak jak podkreśla to Rada.

- 111 Po trzecie, należy zauważyć, że o ile zarządzanie spółką skarżącego należy do kompetencji zarządu zgodnie z art. 30 statutu SLCB, o tyle to właśnie do kompetencji walnego zgromadzenia należy wybór członków zarządu zgodnie z tym samym artykułem statutu. Zarząd korzysta oczywiście z szerokich uprawnień, jednakże są one wykonywane w celu wykonania uchwał walnego zgromadzenia zgodnie z art. 36 statutu SLCB.
- 112 Po czwarte, należy oddalić argument skarżącego, zgodnie z którym Rada powinna była wziąć pod rozwagę fakt, że art. 144 akapit drugi kodeksu handlowego Libanu stanowi, iż co do zasady większość członków zarządu libańskiej spółki akcyjnej powinna posiadać obywatelstwo tego państwa.
- 113 W istocie należy zauważyć, że obywatelstwo libańskie większości członków zarządu skarżącego nie stanowi okoliczności pozwalającej wykluczyć sytuację, w której rzeczony zarząd, postępując zgodnie z uchwałami walnego zgromadzenia kontrolowanego przez CBS, zdecydowałby o przekazaniu środków pieniężnych reżimowi syryjskiemu.
- 114 Powyższe rozważania pozwalają na uznanie, że skarżący jest osobą prawną powiązaną z CBS i że w konsekwencji ryzyko wskazane w pkt 101 powyżej istnieje w niniejszym przypadku, w odróżnieniu od sytuacji leżącej u podstaw ww. w pkt 105 wyroku Persia International Bank przeciwko Radzie. W konsekwencji Rada była zobowiązana do stosowania wobec skarżącego środków ograniczających skierowanych przeciwko Syrii zgodnie z przepisem wskazanym w pkt 95 powyżej.
- 115 Z uwagi na to, że spełniony jest warunek związany z faktem, iż skarżący jest „osobą powiązaną” z podmiotem wspierającym reżim syryjski, nie zachodzi potrzeba dokonania kontroli uzupełniającej (zob. podobnie i analogicznie ww. w pkt 101 wyrok Trybunału w sprawie Melli Bank, pkt 78, 79) w zakresie, w jakim okoliczności, na które powołuje się skarżący, nie podważają istnienia powiązania kapitałowego, na którym oparła się Rada.
- 116 W tym względzie należy stwierdzić, że owego powiązania nie podważa fakt, iż działalność skarżącego jest poddana kontroli Banku Libanu.
- 117 Oczywiście należy najpierw zauważyć, że Bank Libanu, jak wynika to w szczególności z pisma prezesa, czuwa w odniesieniu do skarżącego, podobnie jak i do każdego innego banku prowadzącego działalność na terytorium Libanu, nad przestrzeganiem ustaw i innych przepisów będących w mocy w tym państwie, a w szczególności nad przestrzeganiem przepisów dotyczących walki z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu. W swoim piśmie prezes uściślił także, że w celu wzmocnienia tej walki mianowano stałego kontrolera nadzorującego skarżącego, tak aby zapewnić przestrzeganie ograniczeń ustanowionych przez właściwe organy międzynarodowe.
- 118 Następnie w piśmie prezesa uściślono, że Bank Libanu wydał okólnik, na mocy którego banki działające w tym państwie są obowiązane znać ustawy i przepisy stosowane w odniesieniu do ich banków korespondentów za granicą i współpracować z nimi w szczególności z uwzględnieniem sankcji i ograniczeń przyjętych przez właściwe organy z odpowiednich krajów, w których mają siedzibę owe banki korespondencji. Ponadto Bank Libanu zamknął prowadzone przez siebie rachunki walutowe, których właścicielem był skarżący.
- 119 Niemniej jednak kontrole i środki przyjęte przez Bank Libanu dotyczą funduszy, którymi skarżący dysponuje w tym państwie. Natomiast środki przyjęte przez Radę dotyczą wyłącznie funduszy, którymi skarżący dysponuje lub mógłby dysponować na terytorium Unii, oraz operacji, które chciałby zrealizować on przy użyciu tych funduszy.
- 120 Tak więc należy zauważyć, że cele środków przyjętych przez Bank Libanu nie pokrywają się, lub w każdym razie nie w całości, z celami środków ograniczających przyjętych przez Radę wobec Syrii.

- 121 Ponadto, i przede wszystkim, skarżący nie może podawać w wątpliwość celowości umieszczenia i pozostawienia jego nazwy w wykazach osób objętych środkami ograniczającymi skierowanymi przeciwko Syrii przyjętymi przez Radę, argumentując, że jego działalność, w tym działalność mająca związek z Unią, jest nadzorowana przez organ krajowy z państwa trzeciego. W istocie w takiej sytuacji Rada nie posiadałaby już żadnej kontroli nad skutecznością tego nadzoru, co mogłoby udaremnić cele rzeczonych środków ograniczających.
- 122 Należy podkreślić, że owa okoliczność stanowi element pozwalający także na odróżnienie sytuacji skarżącego od sytuacji leżącej u podstaw ww. w pkt 105 wyroku Persia International Bank przeciwko Radzie. W istocie o ile prawdą jest, że w pkt 117 rzeczono wyroku Sąd podkreślił kontrolną rolę Financial Services Authority (urzędu ds. nadzoru finansowego w Zjednoczonym Królestwie), ograniczającą wpływ, jaki mógł wywrzeć większościowy akcjonariusz odnośnego banku, o tyle owa sprawa dotyczyła organu państwa członkowskiego zobowiązanego do przestrzegania aktów Rady, a nie państwa trzeciego, jak w niniejszym przypadku.
- 123 Wreszcie, ponieważ Rada działała zgodnie z orzecnictwem, skarżący niesłusznie podnosi, że umieszczenie i pozostawienie jego nazwy w wykazach osób i podmiotów objętych środkami ograniczającymi skierowanymi przeciwko Syrii ze względu na to, kto jest jego większościowym akcjonariuszem są sprzeczne z ogólnymi zasadami prawa, zgodnie z którymi możliwe jest objęcie sankcjami tylko podmiotu odpowiedzialnego za czyny bezprawne. W istocie poprzez rzeczono umieszczenie i pozostawienie w wykazach Rada nie miała na uwadze odrębnego czynu skarżącego sprzecznego z przepisami aktów określających środki ograniczające skierowane przeciwko Syrii, ale skład jego akcjonariatu, a więc ścisły związek ze spółką dominującą (zob. podobnie i analogicznie ww. w pkt 101 wyrok Trybunału w sprawie Melli Bank, pkt 81), której przynależność do państwa syryjskiego nie była kwestionowana (zob. pkt 1 i 100 powyżej).
- 124 Na podstawie powyższych rozważań należy oddalić omawiane zarzuty.
- W przedmiocie zarzutów opartych na naruszeniu prawa do obrony, prawa do rzetelnego procesu sądowego i do skutecznej ochrony sądowej
- 125 Skarżący podnosi, że pomimo licznych wniosków Rada nigdy nie powiadomiła go o konkretnych i indywidualnie określonych okolicznościach uzasadniających umieszczenie i pozostawienie jego nazwy w wykazach osób i podmiotów objętych środkami ograniczającymi skierowanymi przeciwko Syrii. Ponadto skarżący podkreśla, że w chwili wniesienia skargi w sprawie T-174/12 Rada nie odpowiedziała jeszcze na jego wnioski z dnia 15 lutego i 4 kwietnia 2012 r. (zob. pkt 14 powyżej).
- 126 Podobnie – jak podnosi skarżący – Rada nigdy nie wyjaśniła, na jakich okolicznościach oparła się w celu pozostawienia nazwy skarżącego w rzeczonych wykazach pomimo dowodów podnoszonych przez skarżącego w celu wykazania, że ocena Rady była błędna, albowiem sam fakt bycia jednostką zależną CBS nie oznaczał, iż skarżący finansował reżim syryjski.
- 127 Ponadto skarżący zarzuca, że Rada nie uwzględniła jego wniosków o wysłuchanie go w toku przesłuchania. Orzecznictwo powoływane przez Radę w celu uzasadnienia, że przesłuchanie nie stanowi uprawnienia przysługującego osobom objętym środkami ograniczającymi, nie ma zdaniem skarżącego znaczenia.
- 128 Rada kwestionuje argumenty skarżącego.

- 129 Należy przypomnieć, że prawo podstawowe do przestrzegania prawa do obrony w toku postępowania poprzedzającego przyjęcie środka ograniczającego jest wyraźnie przewidziane w art. 41 ust. 2 lit. a) karty praw podstawowych, której art. 6 ust. 1 TUE przyznaje taką samą moc prawną, jaką posiadają traktaty (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 21 grudnia 2011 r. w sprawie C-27/09 P Francja przeciwko People’s Mojahedin Organization of Iran, Zb.Orz. s. I-13427, pkt 66).
- 130 Należy także przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem zasada skutecznej ochrony sądowej jest ogólną zasadą prawa Unii wynikającą ze wspólnych tradycji konstytucyjnych państw członkowskich, która została ustanowiona na mocy art. 6 i 13 europejskiej Konwencji praw człowieka i podstawowych wolności, podpisanej w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 r., i potwierdzona zresztą także w art. 47 karty praw podstawowych (wyroki Trybunału: z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie C-432/05 Unibet, Zb.Orz. s. I-2271, pkt 37; z dnia 3 września 2008 r. w sprawach połączonych C-402/05 P i C-415/05 P Kadi i Al Barakaat International Foundation przeciwko Radzie i Komisji, Zb.Orz. s. I-6351, pkt 335, zwany dalej „wyrokiem w sprawie Kadi”).
- 131 Ponadto w świetle utrwalonego orzecznictwa skuteczność kontroli sądowej, która powinna w szczególności dotyczyć zgodności z prawem powołanych przez organ Unii podstaw umieszczenia nazwiska danej osoby lub nazwy podmiotu w wykazach adresatów środków ograniczających przyjętych przez rzeczony organ, oznacza, że organ ten jest zobowiązany do powiadomienia o tych podstawach zainteresowanej osoby lub podmiotu w miarę możliwości albo w chwili podejmowania decyzji o tym umieszczeniu, albo przynajmniej najszybciej jak to możliwe po podjęciu tej decyzji w celu umożliwienia rzeczony osobie lub podmiotowi skorzystania w terminie z uprawnienia do wniesienia skargi (zob. podobnie ww. w pkt 130 wyrok w sprawie Kadi, pkt 336).
- 132 Przestrzeganie owego obowiązku powiadomienia o rzeczonych podstawach jest w istocie konieczne, aby umożliwić adresatom środków ograniczających zarówno obronę ich praw w najlepszych możliwych warunkach, jak i podjęcie w pełni świadomej decyzji, czy celowe jest wniesienie sprawy do sądu Unii (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 15 października 1987 r. w sprawie 222/86 Heylens i in., Rec. s. 4097, pkt 15), oraz aby w pełni umożliwić sądowi Unii sprawowanie kontroli zgodności z prawem rozpatrywanego aktu prawnego Unii, do której przeprowadzenia sąd Unii jest zobowiązany na mocy traktatu (ww. w pkt 130 wyrok w sprawie Kadi, pkt 337).
- 133 Otóż zgodnie z wymogami ustanowionymi przez orzecznictwo art. 21 ust. 2 i 3 decyzji 2011/782, art. 27 ust. 2 i 3 decyzji 2012/739, art. 30 ust. 2 i 3 decyzji 2013/255 i art. 32 ust. 2 i 3 rozporządzenia nr 36/2012 stanowią, że Rada przekazuje swoją decyzję, wraz z uzasadnieniem umieszczenia w wykazie, zainteresowanej osobie albo bezpośrednio, jeżeli jej adres jest znany, albo w drodze opublikowania ogłoszenia, umożliwiając tej osobie przedstawienie uwag. W przypadku gdy zostaną zgłoszone uwagi lub przedstawione istotne nowe dowody, Rada dokonuje przeglądu swojej decyzji i informuje odpowiednio daną osobę fizyczną lub prawną, podmiot lub organ.
- 134 Artykuł 32 ust. 4 rozporządzenia nr 36/2012 precyzuje, że wykazy załączone do tego aktu poddawane są regularnemu przeglądowi, co najmniej raz na 12 miesięcy.
- 135 W niniejszym przypadku pismem z dnia 24 stycznia 2012 r. skarżącemu przekazano akty, którymi Rada zdecydowała o umieszczeniu go w wykazach osób objętych środkami ograniczającymi skierowanymi przeciwko Syrii. W piśmie tym powołano decyzję wykonawczą 2012/37 i rozporządzenie wykonawcze nr 55/2012, które zostały załączone do pisma i zawierały uzasadnienie umieszczenia skarżącego w rzeczonych wykazach.
- 136 Fakt, że powiadomienie to nastąpiło po pierwszym umieszczeniu skarżącego w wykazie osób objętych danymi środkami ograniczającymi, nie powinien zostać sam w sobie uznany za naruszenie prawa do obrony.

- 137 W tym względzie należy przypomnieć, że według orzecznictwa poszanowanie prawa do obrony, a w szczególności prawa do bycia wysłuchanym w odniesieniu do środków ograniczających, nie wymaga, aby organy Unii przed pierwotnym umieszczeniem osoby lub podmiotu w wykazie określającym środki ograniczające powiadamiały o podstawach tego umieszczenia zainteresowaną osobę lub podmiot (zob. podobnie ww. w pkt 130 wyrok w sprawie Kadi, pkt 338).
- 138 W istocie takie wcześniejsze powiadomienie mogłoby zagrozić skuteczności środków w postaci zamrożenia funduszy i zasobów gospodarczych ustanowionych przez rzeczne organy (zob. podobnie ww. w pkt 130 wyrok w sprawie Kadi, pkt 339).
- 139 W celu osiągnięcia zaplanowanych celów środki takie powinny ze swej istoty korzystać z efektu zaskoczenia i być stosowane ze skutkiem natychmiastowym (zob. podobnie ww. w pkt 130 wyrok w sprawie Kadi, pkt 340).
- 140 Zatem Rada nie była zobowiązana do wysłuchania skarżącego przed pierwszym umieszczeniem jego nazwy w wykazach osób objętych środkami ograniczającymi skierowanymi przeciwko Syrii, a możliwość zwrócenia się przez skarżącego do Rady po otrzymaniu pisma z dnia 24 stycznia 2012 r. była wystarczająca, aby zapewnić poszanowanie prawa do obrony.
- 141 W istocie skarżący, po zapoznaniu się z przywołanym w aktach załączonych do pisma z dnia 24 stycznia 2012 r. uzasadnieniem umieszczenia go w wykazie, zdecydował o wniesieniu do Rady wniosku o udzielenie dostępu do dowodów potwierdzających wspieranie przezeń reżimu syryjskiego. Oczekując na odpowiedź Rady, skarżący wniósł skargę leżącą u podstaw sprawy T-174/12.
- 142 Rada odpowiedziała na ów wniosek dopiero po wniesieniu rzeczony skargi, czyli w dniu 3 lipca 2012 r.
- 143 W tym względzie należy jednak stwierdzić, że treść dokumentów przekazanych w dniu 3 lipca 2012 r. odpowiada w istocie uzasadnieniu, z którym skarżący zapoznał się po otrzymaniu pisma z dnia 24 stycznia 2012 r. i załączonych do niego aktów, czyli decyzji wykonawczej 2012/37 i rozporządzenia wykonawczego nr 55/2012. W istocie, podobnie jak te akty prawne, omawiany dokument stwierdza, że skarżący jest jednostką zależną CBS.
- 144 Z uwagi na to, że po pierwsze, skarżącemu znany był oczywiście jego główny akcjonariusz, po drugie, jak wynika z analizy zarzutów opartych na oczywistym błędzie w ocenie w odniesieniu do udziału skarżącego w finansowaniu reżimu syryjskiego, zwykła okoliczność, że skarżący jest jednostką zależną należącą w 84,2% do CBS, pozwala uzasadnić przyjęcie środków ograniczających względem skarżącego, i po trzecie, skarżący został natychmiast poinformowany o fakcie, że te środki ograniczające wynikały właśnie z jego statusu jednostki zależnej CBS, nieistotne jest, iż omawiany dokument zawiera dodatkowe uzasadnienie.
- 145 Natomiast istotne jest, że skarżący mógł, już od chwili umieszczenia go w wykazach osób objętych środkami ograniczającymi skierowanymi przeciwko Syrii, wykonać swoje prawo do obrony i do skutecznej ochrony sądowej, przedstawiając Radzie i Sądowi przyczyny, dla których uważał, że jego status jednostki zależnej CBS nie uzasadniał umieszczenia go w wykazach.
- 146 W każdym razie, nawet zakładając, że Rada powinna była dostarczyć skarżącemu dokumenty przekazane w dniu 3 lipca 2012 r. przed wniesieniem skargi przeciwko aktom zaskarżonym w sprawie T-174/12, należy zauważyć, że chodzi o uchybienie niepociągające za sobą żadnych skutków, albowiem gdyby nie doszło tego uchybienia, skarżący nie miałby możliwości lepszego zapewnienia swojej obrony (zob. analogicznie wyrok Trybunału z dnia 16 lutego 2012 r. w sprawach połączonych C-191/09 P i C-200/09 P Rada przeciwko Interpipe Niko Tube i Interpipe NTRP, pkt 78; wyrok Sądu z dnia 9 września 2011 r. w sprawie T-25/06 Alliance One International przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-5741, pkt 183).

- 147 W odniesieniu do zarzutu opartego na fakcie, że Rada nie przeprowadziła przesłuchania skarżącego, należy stwierdzić, iż ani omawiane przepisy, ani ogólna zasada poszanowania prawa do obrony nie przyznają zainteresowanym prawa do takiego przesłuchania (zob. analogicznie wyroki Sądu: z dnia 23 października 2008 r. w sprawie T-256/07 People’s Mojahedin Organization of Iran przeciwko Radzie, Zb.Orz. s. II-3019, pkt 93; z dnia 6 września 2013 r. w sprawie T-434/11 Europäisch-Iranische Handelsbank przeciwko Radzie, pkt 64).
- 148 W odniesieniu do poszanowania prawa do obrony skarżącego przy przyjmowaniu decyzji 2012/739, rozporządzenia wykonawczego nr 1117/2012, rozporządzenia wykonawczego nr 363/2013, decyzji 2013/109 i decyzji 2013/255, stanowiących następujące po sobie akty, na mocy których nazwę skarżącego pozostawiono w wykazach zawierających nazwiska i nazwy osób objętych środkami ograniczającymi, należy stwierdzić, że argument oparty na efekcie zaskoczenia wywołanym przez rzeczony środek nie może co do zasady zostać skutecznie powołany (zob. podobnie i analogicznie ww. w pkt 129 wyrok w sprawie Francja przeciwko People’s Mojahedin Organization of Iran, pkt 62).
- 149 Z orzecznictwa wynika jednak, że prawo do bycia wysłuchanym przed przyjęciem aktów utrzymujących w mocy środki ograniczające w odniesieniu do osób już nimi objętych zakłada ustalenie przez Radę nowych okoliczności niekorzystnych dla tych osób (zob. podobnie i analogicznie ww. w pkt 129 wyrok Francja przeciwko People’s Mojahedin Organization of Iran, pkt 63; ww. w pkt 102 wyrok Sądu w sprawie Melli Bank, pkt 72).
- 150 W niniejszym przypadku należy zauważyć, że Rada, podejmując decyzję o pozostawieniu nazwy skarżącego w wykazach osób objętych środkami ograniczającymi skierowanymi przeciwko Syrii, nie ustaliła żadnych nowych okoliczności, o których skarżący nie zostałby już powiadomiony w następstwie pierwotnego umieszczenia jego nazwy w wykazie.
- 151 W tym względzie należy przypomnieć, że zgodnie z przepisami wspomnianymi w pkt 133 powyżej skarżący miał możliwość bycia wysłuchanym przez Radę z własnej inicjatywy, bez konieczności wystosowywania do niego wyraźnego nowego zaproszenia przed przyjęciem każdego kolejnego aktu, w braku ustalenia przez Radę nowych okoliczności dotyczących skarżącego.
- 152 Skarżący skorzystał z tej możliwości, w szczególności w piśmie, które przesłał Radzie w dniu 14 grudnia 2012 r. i na które Rada odpowiedziała w dniu 6 marca 2013 r. (zob. pkt 23 i 25 powyżej).
- 153 Chociaż odpowiedź tę przesłano po wniesieniu skargi przeciwko decyzji 2012/739, należy stwierdzić, że decyzja ta, jak zresztą rozporządzenie wykonawcze nr 1117/2012, rozporządzenie wykonawcze nr 363/2013 i decyzja 2013/255, nie zmieniła uzasadnienia środków ograniczających dotyczących skarżącego i nie opierała się na żadnej nowej okoliczności, ale jedynie na powiązaniu kapitałowym między CBS i skarżącym, w odniesieniu do którego to powiązania skarżący już kilkakrotnie przedstawił swoje uwagi przed Radą i przed Sądem.
- 154 Z tego samego powodu, zakładając, że Rada miała obowiązek wysłuchania skarżącego przed przyjęciem aktów wymienionych w pkt 153 powyżej, należy stwierdzić, że tego rodzaju uchybienie byłoby pozbawione skutków, zgodnie z orzecznictwem wspomnianym w pkt 146 powyżej.
- 155 Mając na względzie powyższe rozważania, należy oddalić omawiane zarzuty.
- W przedmiocie zarzutów opartych na brakach dotyczących przyjęcia rozporządzenia nr 36/2012 i rozporządzenia wykonawczego nr 55/2012
- 156 Skarżący zarzuca Radzie fakt, że rozporządzenie nr 36/2012 w odróżnieniu od uchylonego przez nie rozporządzenia nr 442/2011 nie zawiera odniesienia do wymogu zapewnienia przestrzegania praw podstawowych osób objętych środkami przewidzianymi w tych rozporządzeniach.

- 157 Następnie skarżący twierdzi, że o ile prawdą jest, iż treść i cele rozporządzenia nr 36/2012 uzasadniają przyjęcie go przez Radę na podstawie art. 215 TFUE, o tyle należało jednak wziąć pod rozwagę fakt, że rozporządzenie to dotyczy kwestii związanych z prawami podstawowymi, co czyniło koniecznym przyjęcie go na podstawie art. 75 TFUE. W istocie artykuł ten przewiduje przyjęcie aktów zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą określoną w art. 294 TFUE, która przyznaje Parlamentowi Europejskiemu rolę ważniejszą niż zwykle poinformowanie o przyjęciu środków ograniczających określone w art. 215 TFUE.
- 158 Rada odpiesa argumenty skarżącego.
- 159 Po pierwsze, w odniesieniu do pominięcia wzmianki o prawach podstawowych należy zauważyć, że w braku udowodnienia przez skarżącego, iż jego prawa podstawowe zostały naruszone, okoliczność ta nie ma wpływu na zgodność z prawem zaskarżonych aktów. Zatem ta część niniejszego zarzutu jest nieistotna.
- 160 Po drugie, w odniesieniu do kwestii podstawy prawnej rozporządzenia nr 36/2012 skarżący w odpowiedzi na pytanie Sądu zadane podczas rozprawy przyznał, że Rada mogła skutecznie oprzeć się na art. 215 TFUE w celu przyjęcia tego rozporządzenia. Oświadczenie to zostało odnotowane w protokole rozprawy.
- 161 W odniesieniu do podniesionego przez skarżącego w replice twierdzenia, zgodnie z którym jest „sporne, czy podstawa prawna niekorzystnych dla niego aktów pozwala Radzie na przyjęcie aktów zawierających środki szczególnie szkodliwe w odniesieniu do praw podstawowych ich adresatów, i to bez udziału Parlamentu”, należy w każdym razie przypomnieć, że o ile udział Parlamentu w procesie legislacyjnym odzwierciedla na poziomie Unii fundamentalną zasadę demokratyczną, zgodnie z którą lud uczestniczy w sprawowaniu władzy za pośrednictwem zgromadzenia przedstawicielskiego, o tyle różnica między art. 75 TFUE a art. 215 TFUE, jeśli chodzi o stopień udziału Parlamentu, wynika z wyboru dokonanego przez autorów traktatu z Lizbony, którzy zdecydowali się na powierzenie Parlamentowi bardziej ograniczonej roli w zakresie działania Unii w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (wyrok Trybunału z dnia 19 lipca 2012 r. w sprawie C-130/10 Parlament przeciwko Radzie, pkt 81, 82).
- 162 W tym względzie, nawet zakładając, że zarzut skarżącego dotyczący w istocie naruszenia prerogatyw Parlamentu jest dopuszczalny, należy przypomnieć, że zgodnie z orzecnictwem nie jest sprzeczne z prawem Unii przyjęcie środków mających bezpośredni wpływ na prawa podstawowe osób fizycznych i prawnych w trybie procedury wykluczającej udział Parlamentu, w sytuacji gdy obowiązek przestrzegania praw podstawowych odnosi się zgodnie z art. 51 ust. 1 karty praw podstawowych do wszystkich instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii. Ponadto na podstawie art. 215 ust. 3 TFUE akty, których dotyczy ten artykuł, zawierają niezbędne przepisy w zakresie gwarancji prawnych. W konsekwencji akt, taki jak rozporządzenie nr 36/2012, może zostać przyjęty na podstawie art. 215 ust. 2 TFUE, pod warunkiem że zawiera gwarancje w odniesieniu do poszanowania praw podstawowych zainteresowanych osób (zob. podobnie i analogicznie ww. w pkt 161 wyrok w sprawie Parlament przeciwko Radzie, pkt 83, 84; w zakresie możliwości powoływania się przez osobę prawną na naruszenie praw podstawowych zob. ww. w pkt 102 wyrok Sądu w sprawie Melli Bank, pkt 41).
- 163 W niniejszym przypadku rozporządzenie nr 36/2012 zawiera przepisy konieczne do zapewnienia ochrony praw podstawowych, ponieważ przewiduje w szczególności, w art. 32 ust. 2–4, obowiązek uzasadnienia przez Radę umieszczenia nazwiska każdej osoby fizycznej i nazwy każdej osoby prawnej w wykazie osób objętych środkami ograniczającymi przewidzianymi w tym rozporządzeniu oraz powiadomienia rzeczonych osób, bezpośrednio lub w drodze opublikowania ogłoszenia, o umieszczeniu ich w wykazie przy jednoczesnym umożliwieniu im przedstawienia uwag, zmiany decyzji Rady, w wypadku gdy przedstawione zostaną nowe istotne dowody lub zgłoszone uwagi, oraz zapewnieniu regularnego przeglądu wykazów co najmniej raz na 12 miesięcy.

164 Mając na względzie powyższe rozważania, należy oddalić omawiane zarzuty.

W przedmiocie zarzutu opartego na niedostatecznym rozpatrzeniu okoliczności niniejszego przypadku

165 Skarżący podnosi, że Rada nie dokonała prawdziwej analizy okoliczności niniejszego przypadku, ale ograniczyła się do przyjęcia propozycji przedłożonych przez państwa członkowskie, nie sprawdzając zasadności i trafności informacji i materiałów dowodowych mogących uzasadniać przyjęcie i utrzymanie środków ograniczających w odniesieniu do skarżącego.

166 Rada kwestionuje argumenty skarżącej.

167 W niniejszym przypadku Rada umieściła i pozostawiła nazwę skarżącego w wykazach osób objętych środkami ograniczającymi skierowanymi przeciwko Syrii z powodu posiadania przez CBS 84,2% udziału w kapitale zakładowym skarżącego.

168 Fakt ten jest prawdziwy i skarżący nigdy go nie kwestionował. Natomiast starał się wykazać, że pomimo tego powiązania kapitałowego pozostaje niezależny względem CBS.

169 Otóż, jak wynika z analizy zarzutów opartych na oczywistym błędzie w ocenie w odniesieniu do udziału skarżącego w finansowaniu reżimu syryjskiego, w niniejszym przypadku Rada mogła słusznie posłużyć się rzeczoną powiązaniem kapitałowym w celu umieszczenia i pozostawienia nazwy skarżącego w omawianych wykazach.

170 Z uwagi na to, że Rada oparła się na rzeczoną powiązaniu kapitałowym, którego zasadność została potwierdzona, należy stwierdzić, że w dostatecznym stopniu rozpatrzyła ona okoliczności niniejszego przypadku.

171 Z tego względu należy odrzucić omawiany zarzut.

172 Z całości powyższych rozważań wynika, że żaden z zarzutów skarżącego nie jest zasadny, tak że należy oddalić skargi w całości bez konieczności orzekania w przedmiocie kwestionowanej przez Radę dopuszczalności przedstawionego przez skarżącego żądania stwierdzenia nieważności w razie potrzeby „pism-decyzji Rady” z dnia 24 stycznia 2012 r. i 30 listopada 2012 r.

W przedmiocie kosztów

173 Zgodnie z art. 87 § 2 regulaminu postępowania przed Sądem kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ skarżący przegrał sprawę, należy – zgodnie z żądaniem Rady – obciążyć go kosztami postępowania.

Z powyższych względów

SĄD (szósta izba)

orzeka, co następuje:

- 1) **Skargi zostają oddalone.**
- 2) **Syrian Lebanese Commercial Bank SAL zostaje obciążony kosztami postępowania.**

Kanninen

Berardis

Wetter

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 4 lutego 2014 r.

Podpisy